

P O S U D E K
vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Lukáš Braune

Název práce: Princip rovnosti ve francouzském rodinném právu s ohledem na párové soužití

Jméno a příjmení školitele : JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil aktuální téma právní úpravy soužití stejnopohlavních párů, a to ve srovnávací analýze. Se zřetelem na nedávný legislativní vývoj (tzv. *mariage pour tous*) zvolil úpravu francouzskou, kterou využívá jako předpolí pro evaluaci vlastní úpravy české znající toliko registrované partnerství. Institut registrovaného partnerství v českém společenském kontextu představuje – vedle nesezdaného soužití (kohabitace) – jednu z alternativních forem soužití. Alternativní formy párového soužití jsou velmi aktuální společenský fenomén s mnoha dopady do různých sfér právního života. Realita posledních desetiletí ukazuje, že jde spíše o vzestupný trend v *modu vivendi* současných párů. Pokud jde o právní úpravu soužití stejnopohlavních párů, docházelo v ČR – jak autor správně indikuje – k dílčím pokusům o kodifikaci již na počátku 90. let. V letech 1992-3 vláda připravovala novelizace zákona o rodině. Paragrafy týkající se homosexuálního soužití byly nicméně nakonec vypuštěny. První ucelený návrh zákona o registrovaném partnerství osob téhož pohlaví byl předložen roku 1998. S výjimkou úpravy vztahů k nezletilým dětem odkazoval zcela na zákon o rodině. Vláda jej však v takové podobě zamítla. Teprve v roce 2005 byl návrh zákona o registrovaném partnerství poprvé schválen Poslaneckou sněmovnou a následně i Senátem Parlamentu ČR. Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a změně některých souvisejících předpisů se tak stal platnou součástí českého právního řádu s tím, že nabyl účinnosti dne 1.7.2006. Ve své době budil institut registrovaného partnerství z důvodu své netradičnosti jisté rozpaky. V evropském měřítku se o unikát však nejednalo. Autor v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si důmyslné otázky, na které se snaží – nutno říci zdařile – svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu naznačeny a z práce samotné je patrné, že autor zvolil analytický a komparativní přístup (francouzská úprava), který vhodně kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěl k syntetizujícímu poznatku. V tomto ohledu prokázal schopnosti nadhledu nad zákonným textem, projevil velkou znalost aktuální judikatury (zejm. zahraniční), kterou kriticky rozebírá a patřičně zobecňuje.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (82 stran včetně úvodu a závěru) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Vlastní práce je rozdělena do 5 věcných kapitol, kdy první dvě kapitoly usilují o vymezení a stručnou základní charakteristiku zkoumaného institutu z hlediska jeho účelu, jakož i historického vývoje, nechybí sociologizující pohled na rodinu a rodinné vztahy. Třetí kapitola je pak věnována jednotlivým úpravám (včetně těch legislativně

neúspěšných) na území Francie, kdy autor analyzuje zevrubněji zejména PACS a provádí cenné zhodnocení jeho 15 let účinnosti. Pátá kapitola se celistvě věnuje problematice otevření manželské instituce pro všechny páry bez ohledu na pohlaví (str. 57 a násl.) a dotýká se všech podstatných – francouzskou doktrínou v tomto smyslu tematizovaných – otázek. Tento výklad umně poslouží jako základ pro následující kapitolku zaměřenou na úvahy de lege ferenda v českém prostředí, kdy autor chápe Francii jako možnou (nevyhnutnou?) inspiraci.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů (francouzských i českých), které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je zcela adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší i zahraniční nauky. Lze ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní názory české i francouzské doktríny a jejich odlišná stanoviska zasadit do širšího kontextu a opatřit vlastním hodnocením a závěrem.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je na celkem dobré úrovni. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně. K drobným přehlédnutím došlo spíše ojediněle.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Manželství zůstává v ČR neochvějně dominantní formou soužití, což souvisí s komunitaristicky pojatým registrovaným partnerstvím, které mu ze zřejmých důvodů není na poli legálních forem soužití konkurentem. Z pohledu číré statistiky lze hovořit – oproti očekáváním – o jistém zklamání, neboť od účinnosti zákona ke konci června 2012 jej uzavřelo pouhých 1390 párů. U ústní obhajoby by se autor mohla blíže vyjádřit kupř. k:

- otázce adopce registrovanými partnery - ústavněprávní kontext, (ne)diskriminace - jaký je pohled práva?
- Jak si autor vysvětluje relativně nízký zájem o uzavření RP?
- Jakou úpravu majetkových poměrů mezi registrovanými partnery by navrhoval? De lege ferenda - obdoba SJM?

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorovy výborné znalosti vybrané hmotněprávní problematiky komparovaných úprav, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci ve zvolených oblastech analyzovaných právních řádů a neshledal jsem v ní žádné nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorovu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu s komparativním prvkem, jeho schopnost zorientovat se v zákonné úpravě a doktrínách vybraných států. Je příslibem případných dalších tvůrčích počínů. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením **výborně**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: výborně.

Datum: 27. 8. 2014

Podpis školitele diplomové práce
JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.